

THUIS ITALIAANS · GRATIS GIDS

Op de markt in Italië

bestellen zonder te wijzen

Foto: Bruno Rijsman, CC BY-SA 2.0

Alle zinnen uit het artikel op Ciao tutti, plus de zinnen die er net niet in pasten. Van de rij bij de kraam tot het afrekenen.

Ciao,

Fijn dat je dit meeneemt. Ik heb het gemaakt na het artikel dat je op Ciao tutti las, omdat een ochtend op de markt uit meer zinnetjes bestaat dan er in één artikel passen: de beurt, de hoeveelheid, de vraag of het dun gesneden moet, en het afrekenen.

Het boekje volgt gewoon het gesprek, van de rij tot het wisselgeld. Links staat steeds wat jij zegt, rechts wat je terugkrijgt. Dat tweede deel slaat bijna iedereen over, en dat is precies het deel dat het verschil maakt tussen een zin opzeggen en een gesprek voeren.

De laatste bladzijde is een spiekbriefje: printen, of als foto op je telefoon zetten. Dan heb je het bij de hand op het enige moment dat het telt, met de verkoper die je aankijkt en zegt *mi dica*.

Alessio

- 1 Wie is er aan de beurt
- 2 Un etto, en waarom niemand grammen zegt
- 3 De bestelzin, in drie vormen
- 4 Wat de verkoper terugvraagt
- 5 Kijken met je ogen, en afrekenen
- 6 Het spiekbriefje

Wie is er aan de beurt

Er staat een rij, iedereen zegt dezelfde drie dingen, en jij zegt ze niet. Dit is waar het misgaat, en het is zo verholpen.

In de supermarkt en bij de kaas- en vleesafdeling trek je een nummertje, *il numerino*. Op de markt is er meestal geen nummer, alleen het kleine sociale systeem van wie er eerder stond. Eén zin plaatst je daarin, en daarna hoef je alleen nog te wachten.

A chi tocca?	Wie is er aan de beurt? <i>De vraag die je het vaakst hoort. Letterlijk: aan wie raakt het.</i>
Chi è il prossimo?	Wie is de volgende? <i>Netter en schoolser, maar je hoort het ook.</i>
Tocca a me.	Ik ben aan de beurt. <i>Twee woorden, en de rij weet dat je erbij hoort.</i>
Sono dopo di lei?	Kom ik na u? <i>De handigste zin van deze bladzijde. Je vraagt het aan de persoon vóór je, niet aan de verkoper.</i>
Prego, faccia pure.	Gaat uw gang. <i>Wat je terugkrijgt als iemand je voor laat gaan. Antwoord: grazie.</i>
Il numerino, per favore.	Een nummertje, alstublieft. <i>Bij de salumeria en in de supermarkt. Het apparaatje hangt aan de zijkant van de toonbank.</i>
Numero quarantadue!	Nummer tweeënveertig! <i>Wordt geroepen, niet getoond. Luister dus mee, of houd het schermpje in de gaten.</i>

Mi dica is gewoon: zegt u het maar

Wordt het jouw beurt, dan hoor je het woord dat de meeste mensen uit hun evenwicht brengt: *Mi dica!* Letterlijk zegt u het mij maar.

Het is geen vraag om je levensverhaal en het klinkt bruusker dan het is. In de praktijk betekent het: ja? Wat mag het zijn? Begin gewoon met je bestelling.

Wanneer is er markt?

Bijna elk Italiaans dorp heeft één vaste marktdag per week, 's ochtends, en om een uur of één is alles weer weg. *Il mercato del sabato*, de zaterdagmarkt. Vraag het gerust: *che giorno c'è il mercato?*

De grote steden hebben daarnaast dagelijkse markten, en een overdekte *mercato coperto* die ook 's middags open kan zijn.

Un etto, en waarom niemand grammen zegt

Dit is het woord waar alles om draait. Ken je dit, dan kun je alles bestellen.

Un etto is honderd gram. Italianen zeggen vrijwel nooit *cento grammi*: ze zeggen *un etto*, en ze rekenen er ook in. Op de prijskaartjes staat het er vaak ook zo bij.

un etto	100 gram
un etto e mezzo	150 gram
due etti	200 gram <i>En zo verder: tre etti, quattro etti. Meervoud is etti, zonder o.</i>
mezzo chilo	een pond, vijfhonderd gram
un chilo · un chilo e mezzo · due chili	een kilo · anderhalve kilo · twee kilo
tre pesche, due limoni, un melone	drie perziken, twee citroenen, één meloen <i>Wat je kunt tellen bestel je per stuk. Ook: un mazzo di basilico, een bosje basilicum.</i>

Etti voor de toonbank, chili voor de kraam

Vlees, kaas en ham bestel je in *etti*: dat gaat over de snijmachine en over honderd gram tegelijk. Groente en fruit bestel je in *chili*, want daar gaat het per kilo.

Vraag je *un chilo di prosciutto*, dan kijkt de verkoper op. Vraag je *un etto di pomodori*, dan ook. Het is geen fout, het is alleen een vreemde hoeveelheid.

De getallen die je hier nodig hebt

uno · due · tre · quattro · cinque	1 · 2 · 3 · 4 · 5
sei · sette · otto · nove · dieci	6 · 7 · 8 · 9 · 10
mezzo · un quarto · qualche	half · een kwart · een paar <i>Qualche pomodoro, een paar tomaten. Altijd enkelvoud erachter, ook al bedoel je meer.</i>
un po' di... / abbastanza	een beetje... / genoeg <i>Voor als je geen getal wilt noemen: un po' di parmigiano, een stukje parmezaan.</i>

De prijs staat per kilo, ook als je een ons koopt

Op het bordje staat bijna altijd *al kg*, de prijs per kilo. Zie je € 24,00 *al kg* bij de ham, dan kost jouw ons dus € 2,40. Bij een enkel product staat *all'etto*, en dan is het tien keer zo veel als je denkt.

De bestelzin, in drie vormen

Alle drie zijn goed. De tweede hoor je het vaakst, de derde klinkt alsof je er woont.

Vorrei un etto di prosciutto crudo.

Ik zou graag honderd gram rauwe ham willen.

Correct en beleefd, en altijd goed. Dit is de vorm uit het lesboek, en niemand kijkt ervan op.

Mi dà un etto di prosciutto crudo?

Geeft u me honderd gram rauwe ham?

Klinkt in het Nederlands bruusk, is in het Italiaans juist normaal en vriendelijk. Dit hoor je op de markt het vaakst.

Me ne dia mezzo chilo.

Geeft u me daar een pond van.

Je wijst naar de kaas en zegt dit. Twee woorden meer, en je klinkt als iemand die er woont.

Un chilo di pomodori, per favore.

Een kilo tomaten, alstublieft.

Zonder werkwoord mag ook. Met per favore erachter is het af.

Anche mezzo chilo di pesche.

Ook een pond perziken.

Anche, ook, is het woord waarmee je je bestelling voortzet.

Dat kleine woordje ne

Ne betekent ervan. Je hebt het net aangewezen, dus je hoeft het niet meer te benoemen: *me ne dia mezzo chilo*, geeft u me daar een pond van. *Ne prendo due*, ik neem er twee.

Het is het meest Italiaanse woordje dat er bestaat en het staat zelden in de eerste lessen. Op de markt heb je er meer aan dan aan hele rijtjes woorden.

En de wens die erachteraan komt

Tagliato sottile, per favore.

Dun gesneden, alstublieft.

Bij ham en kaas is dit geen detail: voor Italianen is de dikte de helft van het product.

Un po' più spesso.

Wat dikker.

In un pezzo solo, non affettato.

In één stuk, niet gesneden.

Non troppo maturo. / Bello maturo.

Niet te rijp. / Lekker rijp.

Voor fruit en voor kaas. Bello betekent hier gewoon: goed.

Me lo può pulire?

Kunt u het schoonmaken?

Bij vis. De visboer doet dit standaard en rekent er niets voor.

Wat de verkoper terugvraagt

Terwijl hij snijdt of weegt, komt er een vraag. Het zijn er drie, en ze zijn elke keer hetzelfde.

Così va bene?

Is het zo goed?

Hij houdt het mes stil en kijkt op. Hij bedoelt: is dit ongeveer de hoeveelheid die u wilde?

Va bene così.

Prima zo.

Let op de volgorde: zijn vraag begint met così, jouw antwoord eindigt ermee.

Un po' di più. / Un po' di meno.

Iets meer. / Iets minder.

Zeg je niets, dan krijg je wat er ligt, en dat is bijna altijd meer dan je vroeg.

Altro? / Le serve altro?

Nog iets? / Heeft u nog iets nodig?

Basta così, grazie.

Dat is genoeg, dank u.

Hiermee sluit je je bestelling af. Daarna komt de rekening.

Per oggi o per domani?

Voor vandaag of voor morgen?

Geen praatje: hij kiest de rijpheid van wat hij je meegeeft.

Per stasera. / Per domani.

Voor vanavond. / Voor morgen.

Antwoord gewoon eerlijk, en je krijgt beter fruit.

Lo vuole assaggiare?

Wilt u het proeven?

Bij kaas en ham. Het antwoord is sì, volentieri, ja graag.

Per oggi o per domani is een vakvraag

Een goede verkoper heeft twee kisten achter zich staan: één met fruit dat vandaag op zijn best is en één dat morgen zover is. Zeg je niets, dan gokt hij.

Zeg dus *per stasera* of *per giovedì*, en je krijgt precies de meloen die je wilde. Dit is het soort gesprek dat een supermarkt niet met je voert.

Wat je terugkrijgt als iets er niet is

È finito, het is op. *Non ce n'è più*, er is er geen meer. *Non è di stagione*, het is geen seizoen. En het mooiste antwoord van allemaal: *domani ce l'ho*, morgen heb ik het wel.

Kijken met je ogen, en afrekenen

Eén gewoonte om af te leren, en vier zinnen om het af te maken.

Op de Italiaanse markt pak je het fruit niet zelf: de verkoper kiest en pakt. Zelf in de perziken knippen wordt gezien zoals hier iemand die met zijn vingers door de vleeswaren gaat. Wil je toch zelf uitzoeken, dan vraag je het.

Posso?

Mag ik?

Eén woord, met een gebaar naar de kist. Vaak krijg je prego terug, en dan mag het.

Faccia lei.

Doet u het maar.

Wat je zegt als je hem laat kiezen. Meestal het beste antwoord dat er is.

i guanti

de handschoenen

In de supermarkt liggen ze bij de groenteafdeling. Ze zijn niet decoratief: daar is het gebruik ervan de regel.

Afrekenen

Quanto viene?

Wat kost het?

Letterlijk: wat komt het. Klinkt vreemd vertaald, maar dit is wat men op de markt zegt.

Quanto costa?

Wat kost het?

Niet fout, alleen schoolser. Voor één product ook prima.

Quant'è?

Hoeveel is het?

Aan het eind, voor het totaal. Kort en gewoon.

Posso pagare con la carta?

Kan ik met de pas betalen?

Vraag het vóór je bestelt. Kaartbetaling moet inmiddels overal kunnen, maar contant is op markten nog steeds de norm.

Facciamo dieci.

Laten we er tien van maken.

Hij rondt naar beneden af. Dat is geen korting waar je om moet vragen, dat is een klein cadeau.

Grazie, arrivederci!

Dank u, tot ziens!

Het enige juiste antwoord op facciamo dieci. Niet onderhandelen, gewoon bedanken.

Wie staat waar

Il fruttivendolo heeft groente en fruit, *la salumeria* ham en kaas, *la macelleria* vlees, *la pescheria* vis, *il panificio* of *il forno* brood. Op de markt staat elk daarvan onder een eigen luifel.

En de kraam met van alles wat, van schoonmaakspullen tot sokken, is *il banco dei casalinghi*. Daar hoeft je niets voor te kunnen zeggen.

Het spiekbrieftje

Print deze bladzijde, of maak er een foto van. Dit is het enige dat je bij de kraam nodig hebt.

DIT ZEG JIJ

Buongiorno!

Goedendag!

Sono dopo di lei?

Kom ik na u?

Tocca a me.

Ik ben aan de beurt.

Mi dà un etto di prosciutto crudo?

Honderd gram rauwe ham?

Vorrei mezzo chilo di pesche.

Een pond perziken graag.

Me ne dia due etti.

Geeft u me daar 200 gram van.

Tagliato sottile, per favore.

Dun gesneden, alstublieft.

In un pezzo solo.

In één stuk.

Va bene così.

Zo is het goed.

Un po' di più. / Un po' di meno.

Iets meer. / Iets minder.

Per stasera. / Per domani.

Voor vanavond. / Voor morgen.

Anche un mazzo di basilico.

Ook een bosje basilicum.

Basta così, grazie.

Dat is genoeg, dank u.

Posso?

Mag ik zelf pakken?

Quanto viene? / Quant'è?

Wat kost het? / Hoeveel is het?

Posso pagare con la carta?

Kan ik pinnen?

DIT HOOR JIJ

A chi tocca?

Wie is er aan de beurt?

Chi è il prossimo?

Wie is de volgende?

Mi dica!

Zegt u het maar.

Quanto ne vuole?

Hoeveel wilt u ervan?

Così va bene?

Is het zo goed?

Sottile o un po' più spesso?

Dun of wat dikker?

Per oggi o per domani?

Voor vandaag of voor morgen?

Lo vuole assaggiare?

Wilt u het proeven?

Altro? / Le serve altro?

Nog iets?

È finito. / Non ce n'è più.

Het is op.

Non è di stagione.

Het is geen seizoen.

Sono otto e cinquanta.

Dat is acht euro vijftig.

Facciamo otto.

Laten we er acht van maken.

Solo contanti.

Alleen contant.

Ha spiccioli?

Heeft u het gepast?

Arrivederci, signora!

Tot ziens, mevrouw!

Alessio · thuisitaliaans.com · deel dit gerust met je reisgenoten

Wat je nu nog mist

Je hebt de zinnen. Wat je nog niet hebt, is het oor: die woorden herkennen wanneer een verkoper ze in één adem uitspreekt, met vier mensen in de rij en een weegschaal die piept.

Dat leer je niet door te lezen. Alleen door te luisteren, in kleine stukjes, vaak. Vijf minuten per dag doen meer dan een uur op zondag. Dat zie ik bij mijn cursisten iedere keer opnieuw.

Ga trouwens een keer op een marktdag staan luisteren voordat je zelf bestelt. Twintig minuten en je hebt het hele gesprek te pakken: het zijn steeds dezelfde vier zinnen.

Oefen verder met de app: **ti amo Italiaans**

Dit boekje geeft je de zinnen voor één ochtend op de markt. Wil je daarna echt verder komen, dan heb ik daar **ti amo Italiaans** voor gemaakt: mijn app om écht Italiaans te leren, van A1 tot C2.

- Alle uitleg, grammatica en vertalingen in het Nederlands.
- Een echte cursus langs de officiële ERK-niveaus, met checkpoints en examens.
- Actief oefenen bij elke stap: schrijven, luisteren, dialogen, spelletjes.
- Italiaanse klassiekers, van Manzoni tot Pirandello, herschreven voor jouw niveau.
- Een woordenboek met voorbeelden, synoniemen en woordfamilies, in veertien talen.

Gratis te downloaden. Vijf minuten per dag is genoeg om te beginnen.

Zoek op **ti amo Italiaans**

Of doe het samen: les tussen Ede en Amsterdam of online

Ik geef Italiaanse les tussen Ede en Amsterdam en online. Geen rijtjes stampen: we oefenen de gesprekken die je op reis echt voert, inclusief het lastige deel: het antwoord dat je terugkrijgt.

Kom gerust een keer vrijblijvend kennismaken. Ook als je denkt dat je “geen talenknobbel” hebt; dat hoor ik zo vaak dat ik het inmiddels niet meer geloof.

→ **Vraag een gratis proefles aan op thuisitaliaans.com**

En bestel morgenochtend gewoon in het Italiaans, ook als het niet perfect gaat. *Mi dà un etto di prosciutto?* is genoeg. De rest komt vanzelf.

Buona spesa!

Alessio is Italiaan en geeft Italiaanse les, tussen Ede en Amsterdam en online. Op thuisitaliaans.com schrijft hij over de taal zoals die echt gesproken wordt.

Dit boekje hoort bij zijn artikelen op Ciao tutti. Je vindt het altijd terug op thuisitaliaans.com/ciaotutti/markt.

© Alessio · thuisitaliaans.com · Stuur dit boekje gerust door en print het zo vaak je wilt, ook voor je eigen les. Wijzigen of verkopen mag niet, en noem er altijd de bron bij: CC BY-NC-ND 4.0.

Foto op de omslag: de markt op Campo de' Fiori in Rome, door Bruno Rijsman, CC BY-SA 2.0, via Wikimedia Commons (commons.wikimedia.org, bestand: Rome (Italy, October 2019) - 291 (50589684532).jpg). De bijgesneden foto valt onder dezelfde licentie.